

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

พระธาตุวัดพระสิงห์ ตำนานพระธาตุประจำปีมะโรง

วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร เดิมชื่อ วัดลีเชียงพระ หมายถึง วัดที่ตั้งใกล้ตลาดกลางเมือง สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๑๘๘๘ โดยพญาผายู กษัตริย์เชียงใหม่ องค์ที่ ๕ แห่งราชวงศ์มังราย พญาผายูได้นำอัฐิ พญาคำฟูราชบิดา ซึ่งครองเมืองเชียงแสน มาบรรจุในสถูปประดิษฐานไว้ที่แห่งนี้ แล้วสร้างพระธาตุเจดีย์ขึ้น ต่อมาเจ้ามหาพรหม กษัตริย์เมืองเชียงราย ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินศักดิ์ หรือพระสิงห์ มาจากเมืองกำแพงเพชร นำมาถวายพญาแสนเมืองมา กษัตริย์เชียงใหม่ พญาแสนเมืองมาได้อัญเชิญพระพุทธรูปหินศักดิ์ มาประดิษฐานไว้ที่วัดลีเชียงพระ ประชาชนจึงเรียก วัดลีเชียงพระว่า วัดพระสิงห์ นับตั้งแต่นั้นมา

วัดพระสิงห์ ได้รับพระราชทานโปรดเกล้าฯ ยกฐานะเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๔๘๓ ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล (รัชกาลที่ ๘)

พระธาตุเจดีย์วัดพระสิงห์ หรือ พระมหาธาตุเจดีย์ (พระธาตุหลวง) พระเจดีย์เก่าแก่สร้างในสมัยเดียวกับ การตั้งวัด ความสูง ๒๕ วา ฐานสี่เหลี่ยมยาวด้านละ ๑๖ วา ๑ ศอก ๖ นิ้ว ในตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่กล่าวว่า ภายในบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่พระมหาสุมนเถระนำมาจากทวีปลังกา จึงมีความเชื่ออย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต ผู้เกิดปีมะโรง (งูใหญ่) หากได้มีโอกาสมานมัสการจะเป็นมงคลอันสูงสุด

พญาผายู เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๑๘๘๘ ต่อมาระหว่าง พ.ศ.๒๑๐๑ - ๒๓๑๗ เชียงใหม่ตกอยู่ในอำนาจของพม่า วัดพระสิงห์ขณะนั้นมีสภาพเป็นวัดร้าง เสนาสนะ โบราณสถานอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมมาจนถึง พ.ศ.๒๔๖๙ พระราชชายา เจ้าดารารัศมี และเจ้าแก้วนารัฐ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ และครูบาศรีวิชัย ได้นำประชาชนร่วมกันบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะและเสริมสร้างพระธาตุเจดีย์ให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ วัดพระสิงห์ ยังมีพระวิหารลายคำ พระวิหารที่สร้างและตกแต่งด้วยศิลปะแบบล้านนา สถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย ขัดสมาธิเพชร ขนาดหน้าตักกว้าง ๓๑ นิ้ว สูงจากขอบฐานถึงยอดพระเมาลีบัวตูม ๕๑ นิ้ว ตามประวัติกล่าวว่า สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๗๐๐ โดยกษัตริย์ลังกา ๓ พระองค์ และพระอรหันต์ ๒๐ รูป จากนั้นปี พ.ศ.๑๙๓๑ พระเจ้าแสนเมืองมา ได้อัญเชิญมาประดิษฐานที่วัดลีเชียงพระ (วัดพระสิงห์) โดยเทศกาลสงกรานต์ทุกปีจะมีพิธีอาราธนาอัญเชิญพระพุทธรูปหินศักดิ์ออกแห่ให้ประชาชนได้สรงน้ำ สักการบูชาเป็นเวลา ๓ วัน ๓ คืน

พระอุโบสถสองสงฆ์ หรือพระอุโบสถ ตั้งอยู่ระหว่างวิหารหลวงและพระธาตุเจดีย์ ตามหลักศิลาจารึกบอกว่า สร้างในสมัยพระเจ้ากาวิละ และเจ้าอาวาสวัดพระสิงห์ในสมัยนั้น โดยได้ร่วมกันสร้างและจัดงานฉลอง

เมื่อปี พ.ศ.๒๓๕๕ พระอุโบสถเป็นสถาปัตยกรรมล้านนา กว้าง ๖ วา ๑๐ นิ้ว ยาว ๑๔ วา ๑ ศอก มุงกระเบื้องดินเผา มีช่อฟ้าใบระกา มีมุขทั้ง ๒ ด้าน มีซุ้มประตูทางเข้าทั้ง ๒ ด้านที่ตั้งงาม รูปทรงครึ่งปูนครึ่งไม้ ด้านบนเป็นเครื่องไม้ทั้งหมด เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าทองทิพย์จำลอง พระพุทธรูปเก่าแก่สำคัญศิลปะและฝีมือตามแบบเชียงแสน ในสมัยต้น สร้างด้วยทองแดง นาก และทองคำปนกัน โดยเหตุที่เรียกว่าพระอุโบสถสองสงฆ์ เพราะเป็นการสร้างเพื่อจำลองการทำสังฆกรรมของพระภิกษุสงฆ์และพระภิกษุณีสงฆ์^๑

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

^๑ อ่านเพิ่มเติม.<https://travel.kapook.com/gallery/274263>